

אלחנדרה אוקרט בשיחה עם נורית דוד, פברואר 2019

ג.ד. ספר גדול ויפיפה שהוצאת ב-2011 לאחר שנים רבות של הכנה, נקרא 'טקס תות'. הוא מכיל בנוסף לציורים שלך, תמונות מהאלבום המשפחתי וקטעים מיומנו של אביך. הורייך הגרו מאירופה לאורוגוואי, שם נולדת. קטע שמצאת באותו יומן, המתאר זלילה של תותים, אוכמניות, פטל ופירות יער אחרים עד להכחלת הפה, ומבטא את תמציתה של אירופה כמושא געגועים, האיר לך את עיסוקך שלך בתותים בעבודתך מזה שנים רבות. האמת היא שאת לגמרי תות, תות גדול אמנם... ואני יכולה לחשוב שכל שגעון התותים אכן מעוגן חזק במשפחת המוצא. מין עסיס שבו אתם ביחד ומלווה ומחבר אתכם באשר אתם, מאירופה ויערותיה, לאורוגוואי שבה נהגה המשפחה לאכול תותים כמעשה טקסי, לארץ, בה גילית תותים גדולים ומתוקים אף יותר, לאיטליה בה חיית שש שנים ויום אחד בדרכך לשיעור באקדמיה יופיים וצבעם של התותים הסיטו אותך מהמסלול האקדמי, והתותים מרחיקים אפילו עד יפן.

א.א. כן, סאקורה, פריחת הדובדבן, היא כמו תותים עם קצפת.

ג.ד. אני רואה אותך כאילו יש לך בסיס במקום אחר ורצועות הנייר הטבולות בוורוד כמו קושרות אותך לשם, את מקיפה את עצמך בסרטים האלה שמחברים אל המקום התותי, המקום המיתי שמקורו במשפחה. מה זה אורוגוואי בשבילך? קודם כל יש לך מבטא שאת לא יכולה להימלט ממנו.

א.א. גם לא ניסיתי אף פעם. כשאני נוחתת באורוגוואי ומריחה את ריחה של העיר אני יודעת שהגעתי הביתה. מצד שני גם ישראל זה הבית. ואכן, כשעליתי ארצה אבי שאל אותי איך אתמודד עם הזהות הכפולה הזאת. התשובה שלי היתה שכאן, בארץ, כל אחד בא ממקום אחר.

ג.ד. אבל אולי בעבודה שלך, עם המיץ האדום הזה, את יוצרת משהו תמציתי, ההיפך מקיבוץ גלויות, ועם זאת משהו מציף, ממיס, חסר גבולות. איך היה בית ההורים?

א.א. גדלתי בבית מלא אמנות, למעשה, קיבלתי את האמנות מההורים. אבא היה שחקן תיאטרון ואמא חוקרת ספרות. היו המון ספרי אמנות שכבר כילדה קטנה הרביתי להסתכל בהם ואף לקשקש בהם, ובכך הכעסתי את אמא. שרבטתי גם על רהיטים וריפודים יקרים.

בגיל אחת-עשרה למדתי אצל הצייר החשוב

Miguel Ángel Pareja

והוא שיתף אותי בתערוכה עם תלמידיו המבוגרים. באותה שנה הורי לקחו אותי לאירופה, לרומא, מדריד, לונדון, ציריך, מינכן, ברלין, אמסטרדם, וינה ופריז. הייתי ילדה שאוהבת מוזיאונים.

ג.ד. האם המעבר משרבוטי הילדות ומן הילדה המחוננת לכאן, לסטודיו, היה מעבר חלק?

א.א. ממש לא. כילדה קטנה, כשרבטתי בספר של ואן גוך דימיתי שאני עושה כמוהו. כל השנים עד גיל אחת-עשרה חייתי בתוך ה"היי" של האמנות אבל אז נחתה עלי ההרגשה שלעולם לא אהיה מספיק טובה. עבורי אמנות תמיד היתה המקסימום ובאותו זמן התחלתי לחשוב שאני אדם מן השורה, לא מבריקה מספיק בשביל אמנות.

ג.ד. כל זה כבר בגיל אחת-עשרה!?

א.א. ואז התאהבתי בתולדות האמנות, מה שהוביל מאוחר יותר ללימודים ממושכים באוניברסיטה. לקראת סוף לימודי לתואר הראשון חזרתי לעשות אמנות, ורק כשחינו באיטליה בשנות התשעים החלטתי לעזוב את התחום האקדמי ולהתמסר לאמנות.

ג.ד. אם לקחת בחשבון את התרבות כאן, בישראל, קשה שלא להיזכר בשירה של יונה וולך 'תותים' עם 'תלבשי שמלה שחורה / מאוירת בתותים' אבל לא נראה לי שאת חולקת את הטון המיני החריף של השיר.

א.א. אני אוהבת את החוטים השקופים. (בשיר: "חוטים... בלתי נראים או נראים" ג.ד.). יש אצלי את הפער הזה, מצד אחד אני מאוד כבדה ומצד שני קלילה. למרות עודף המשקל ההרגשה הפנימית שלי היא של ילדה רזה שמקפצת. כשאני מציירת אני שוב הילדה, נשמה חופשית. משרבטת בחופשיות.

ג.ד. ואם אני כבר מחזיקה בספרים שלה, אז מה עם "קצת דם / רק קצת דם לקינוח הדבש", יש גם דם באדום הזה?

א.א. אני חושבת שדם זה חיים אבל עם אלימות קשה לי, בסרטים למשל. אני מחפשת את החושניות שיש בספל פורצלן, בערכוב צבעים, בהשתנות הנייר כתוצאה ממגע המכחול.

ג.ד. את אסתטיקנית!?

א.א. בדיוק. זה מה שאני מחפשת, את השגעון של החושים.

ג.ד. את מאמינה בתחושות וברגשות שלך. לא חוששת מכך שאולי את לא אמינה...לא חוששת מריקות?

א.א. לא! ממש לא! כל כך מלא שמתפוצץ.

ג.ד. ומה לגבי משה גרשוני, את חושבת שזה היה הוא שאיפשר לך לעשות את הכתמים האדומים האלה?

א.א. כן, ללא ספק. לאו דווקא את הכתמים האדומים, אבל כן את החופש של הכתם.

ג.ד. אצלו, יחד עם החופש של הכתמים, כמו שאת אומרת, גם הקומפוזיציה מאוד חשובה. אצלך זה אחרת, מציף, יותר כמו ה-
All-Over
אצל האמריקאים.

א.א. בגיל חמש-עשרה בקרתי בארצות הברית והייתי בהלם מכל המופשט הלירי. לא ידעתי איך לאכול את זה אבל בדיעבד זאת כנראה אחת מההשפעות הכי גדולות. אני מאמינה שהאמנות שלי לא היתה מה שהיא, לוליא ראיתי כל כך הרבה מופשט לירי אז בסך פרנסיסקו.

ג.ד. ההתפשטות, ההצפה, ההמסה והעדר הגבולות חשובים לך.

א.א. להמיס, מילה נהדרת. זה מה שאני עושה כל הזמן – רושמת מדויק ואז ממיסה. גם בעבודת הקיר, כאן בבית האמנים, אני רוצה לשבור, להמיס את הקיר. אני עובדת על נייר פרגמנט שמשנה את צורתו ממגע הצבע הנוזלי. אני אוהבת לערבב נוזל בנוזל, לטפטף על נייר רטוב וכך להמיס את הסטרוקטורה הקיימת. אני אוהבת עננים, צורות שמתפשטות ומשתנות. אני אוהבת את פוטנציאל ההשתנות כמו בשיר ההייקו של מצואו באשו (יפן, 1644-1694):

הבער אש, ילד
ואראה לך משהו יפה -
כדור של שלג! (תרגום מיפנית: יעקב רז)

זה מקסים, לא? ברגע שאת מתקרבת, זה איננו. זה החיפוש שלי, של משהו חמקמק וזה גם מה שיש בתות, תוך זמן קצר הוא משנה את צורתו. יופיים של עלי כותרת, יופי שעוד מעט איננו.

ג.ד. בתרבות היפנית ישנו הרעיון של

Mono no Aware

הפאתוס, רגש החמלה אל הדברים, בהיותם בני חלוף.

א.א. אני גם אוהבת מאוד את הקיר הריק. את הלבן. כשאני עושה ציור אני לוקחת בחשבון את הקירות הריקים סביבו. אני יכולה להסתפק גם בסרט בודד על קיר. גם תות היה קודם לבן, לפני שהיה לאדום. אני אוהבת לחלום. מעניין אותי פוטנציאל ההתפתחות. למשל האפשרות להשלים את הזרועות של ונוס ממילו באינסוף וריאציות. בטשטוש, בענן, באי-ודאות, אני רואה אינספור אפשרויות. לעבודה כאן חשבתי לקרוא 'מחשבות מאיצות', מחשבה ועוד מחשבה, קו ועוד קו. ינאי סגל שאצר את תערוכתי האחרונה אמר שהעבודות שלי הן רגע לפני שמחשבה הופכת להיות מילה. לכן קשה לי להסביר במילים. ריח, תחושה, שקיפות. את הניירות אני קורעת ביד, מחפשת את רעש הקריעה, את הפרימה. סינסתזיה, עירבוב החושים, חזק אצלי, כשאני רואה צבע, אני שומעת קול.

כשהיינו ביפן הבנות הולבשו ביוקטה (קימונו כותנה קייצי) והתנועה של המלבישה שכרכה את האובי (רצועת החגורה) העשוי משי ורוד, נשארה לי על רשתית העין. ראיתי את המשי זז.

לא בדיוק הבנתי מה היא עושה ורק האלגנטיות של התנועות, רצייתי לתפוס גם את ריח המשי, משהו חושני וממיס. עבדתי בשכבות עד שהגעתי לסוג של ענן.

ג.ד. 'החיפושיות' שרים

Strawberry fields / Nothing is real

מה באמת היחס שלך אל ה-

?Real

הרי את חיה חיים מסודרים במשפחה, את מחבבת את השכנים כאן במודיעין. האם האמנות היא ההיפך או משלימה של המציאות?

א.א. אמנות היא מקום קדוש.

ג.ד. במקום קדוש לרוב יש קו שמגדיר. עד כאן חולין והקדוש הוא מעבר. אצלך אין ממש הבדלה, קירות הסלון צבועים באותו ורוד העשוי בטכניקת פרסקו.

א.א. איך בעלי אומר? – יש לנו סטודיו עם בית ולא בית עם סטודיו. אני יוצאת כל הזמן. אני נשפכת על המציאות. אני אוהבת את זה שיש טשטוש בין מציאות לדמיון.

ג.ד. ראליזם פנטסטי, חזרנו לדרום אמריקה. האם זה אומר שאת סומכת על כך שהאנשים, שם בחוץ, יקבלו את מה שאת עושה? את שוקעת כאן בסטודיו בריכוז עמוק. אין פחד מכך שמישהו פתאום יעיר אותך?

א.א. אני שמה שעון מעורר כי הזמן נזיל. יכול להיות שהייתי כאן חמש שעות ואולי חמש דקות.